

Roll No.

Code No.16101

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 1, Sahitya

Time : 3 hrs.)

(काव्यप्रकाशः - १, २, ३, ४, ५, ६ उल्लासाः)

(Max. Marks: 100

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।

5 x 20 = 100

- (१) काव्यप्रयोजनानि, काव्यकारणञ्च यथाग्रन्थं विशदयत ।
- (२) 'लक्षणा तेन षड्विधा' -सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (३) वाच्यव्यङ्ग्ययोः पारस्परिकं भेदं यथाग्रन्थं विशदयत ।
- (४) भरतमुनेः रससूत्रस्य विविधवादान् वर्णयत ।
- (५) 'सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते' इति मम्मटोक्तिं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (६) 'तेनायं द्वादशात्मकः' इति कारिकाशं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (७) गुणीभूतव्यङ्ग्यभेदान् सोदाहरणं विवेचयत ।
- (८) अभिधानियामकान् विशदयत ।
- (९) लक्षणामूलकव्यञ्जनां साधयत ।
- (१०) अलङ्कारशास्त्रे काव्यप्रकाशस्य स्थानं निरूपयत ।

०००

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 2, Sahitya

Time : 3 hrs.)

(दशरूपकम्- १, २, ३, ४ प्रकाशाः)

(Max. Marks: 100)

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः ।

5 x 20 = 100

- (१) अर्थप्रकृतयः सोदाहरणं निरूपणीयाः ।
- (२) मुखसन्धेः लक्षणं तस्याङ्गानि च निरूपयत ।
- (३) नायकसात्त्विकगुणान् सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (४) योषिदलङ्काराणां लक्षणानि यथाग्रन्थं स्पष्टयत ।
- (५) आमुखानामङ्गानि सोदाहरणं निरूपयत ।
- (६) नाटकलक्षणं यथाग्रन्थं विमृशत ।
- (७) प्रकरण-भाणयोः स्वरूपम् आलोचयत ।
- (८) वीररसभेदान् सोदाहरणं विवृणुत ।
- (९) दशरूपकोक्तं रसस्वरूपं निरूपयत ।
- (१०) अलङ्कारजगति दशरूपकस्य स्थानं प्रमाणयत ।

○○○

Roll No.

Code No.16103

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 3, Sahitya
(ध्वन्यालोकः- १,२,४ उद्योताः)

Time : 3 hrs.)

(Max. Marks: 100

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः ।

5 x 20 = 100

- (१) अलङ्कारशास्त्रे ध्वन्यालोकस्य महत्त्वं प्रमाणयत ।
- (२) समासोक्त्यादिषु ध्वनेरन्तर्भावं निराकुरुत ।
- (३) भाक्तवादमुपन्यस्य तस्य खण्डनं कुरुत ।
- (४) अविवक्षितवाच्यध्वनेः भेदद्वयं सोदाहरणं विवृणुत ।
- (५) अलङ्कारध्वनेः प्रयोजनवत्तां साधयत ।
- (६) श्लेष-शब्दशक्तिमूलध्वन्योः भेदं दर्शयत ।
- (७) अलङ्कारविनिवेशनसमीक्षां यथाग्रन्थं दर्शयत ।
- (८) अर्थशक्तिमूलध्वनेः भेदान् स्पष्टयत ।
- (९) को नाम सम्वादः ? तस्य भेदान् आलोचयत ।
- (१०) महाभारते शान्तरसमुपस्थापयत ।

०००

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 4, Sahitya
(वेणीसंहारम्, नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः चित्रमीमांसायाम् उपमाप्रकरणान्तम् च)

Time : 3 hrs.)

(Max. Marks: 100)

(Write Answers in the Answer Booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नान् उत्तरत । सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।** **5x10 =50**
- (१) वेणीसंहारनाटककर्तुः श्रीभट्टनारायणस्य काल-कुल-कृत्यादि विवेचयत ।
  - (२) वेणीसंहारस्य उपजीव्यं किमिति विचार्य कथावस्तु पर्यालोचयत ।
  - (३) वेणीसंहारे अङ्गसान् विवेचयत ।
  - (४) वेणीसंहारे कः नायकः इति युक्त्या प्रतिपादयत ।
  - (५) वेणीसंहारे नाटकलक्षणं समन्वयत ।
  - (६) वेणीसंहार-द्वितीयाङ्कस्य कथासारं लिखत ।
  - (७) वेणीसंहारस्याधारेण युधिष्ठिरस्य चरित्रं चित्रयत ।
  - (८) वेणीसंहारनाटकस्य सामाजिकं वैशिष्ट्यं लिखत ।
  - (९) वेणीसंहारे भीमस्य भूमिकां विशदयत ।
  - (१०) वेणीसंहारे प्रतिनायकः कः इति स्पष्टयत ।
- II. यथेच्छं त्रीन् प्रश्नान् समाधत्त ।** **3x10 =30**
- (१) 'नैषधे पदलालित्यम्' इति कथनं समर्थयत ।
  - (२) महाकवेः श्रीहर्षस्य व्यक्तित्वं कृतित्वञ्च पर्यालोचयत ।
  - (३) नैषधीयचरितस्य द्वितीयसर्गस्य प्रतिपाद्यविषयः कः ?
  - (४) द्वितीयसर्गानुसारं नलं प्रति हंसस्य कथनं वर्णयत ।
  - (५) दमयन्त्याः नाम्नः सार्थकतां तदीयसौन्दर्यवर्णनपुरःसरं प्रतिपादयत ।
- III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।** **2x10 =20**
- (१) अलङ्कारशास्त्रे चित्रमीमांसायाः महत्त्वं प्रकटयत ।
  - (२) 'उपमैका शैलूषी' इति कथनस्य तात्पर्यं लिखत ।
  - (३) पूर्णोपमायाः षड्भेदान् सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
  - (४) 'पुनश्चयेमुपमा संक्षेपतस्त्रिधा' -इत्यत्र चित्रमीमांसाकर्तुरभिप्रायं स्पष्टयत ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 5, Sahitya
(कादम्बरी-कथामुखम् नीलकण्ठविजयचम्पू च)

Time : 3 hrs.)

(Max. Marks: 100)

I. पञ्च प्रश्नान् समाधत्त ।**5 x 10 = 50**

- (१) चम्पूकाव्येषु नीलकण्ठविजयस्य स्थानं विवेचयत ।
- (२) प्रथमाशवासस्य कथासारं लिखत ।
- (३) 'कति कवयः कति कृतयः' इति पद्यं विशदयत ।
- (४) इन्द्रस्य दिनचर्यां विवृणुत ।
- (५) इन्द्रस्य मनःस्थितिः कीदृशीति वर्णयत ।
- (६) देववारकान्तानां विलासानि वर्णयत ।
- (७) दुर्वासोमहर्षिं यथाकाव्यं वर्णयत ।
- (८) असुरभटानां जयप्रकारं वर्णयत ।
- (९) अमरावतीं यथाकाव्यं विवृणुत ।
- (१०) 'लभ्यते श्रुतिपाठशुष्कवदता'-ससन्दर्भं व्याख्यात ।

II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।**3 x 10 = 30**

- (१) वैशम्पायनजन्मवृत्तान्तं लिखत ।
- (२) जाबाल्याश्रमवर्णनं कुरुत ।
- (३) बाणभट्टस्य गद्यशैलीं निरूपयत ।
- (४) 'कादम्बरीरसज्ञानाम् आहारोऽपि न रोचते' इत्यस्य भावं स्पष्टयत ।
- (५) हारीतं वर्णयत ।

III. द्वौ प्रश्नौ समाधत्त ।**2 x 10 = 20**

- (१) शूद्रकसभामण्डपं वर्णयत ।
- (२) विन्ध्याटवीं वर्णयत ।
- (३) 'वाणी बाणो बभूव' कथनस्यास्य तात्पर्यं स्पष्टयत ।
- (४) चण्डालकन्यावर्णनं कुरुत ।